

Móritz Mátvás

Önmegecsönkítások

versek 2006

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

A kiadás alapjául a www.kalaka.com webhelyen megjelent mű szolgált. A borítót Cene gál István, Víztócsák című műve díszíti (<http://cenegal.freeweb.hu>).

Kiadja a Mercator Stúdió

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Lektor: Gál Veronika

Szerkesztő: Dr. Pétery Kristóf

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN-10: 963-606-564-0

ISBN-13: 978-963-606-564-5

© Móritz Mátyás, 2006

© Mercator Stúdió, 2006

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó

2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu

T/F: 06-26-301-549

06-30-30-59-489

Móritz Mátyás

Önmegecsönkítások

Tartalom

Komor szentek	6	A szerelmet	56
A maradék tisztesség	7	Amit magamban rejtek..	57
Ábránddá lesz ő is.....	9	Az egyik, és a másik	59
Álom álom koldus álom..	11	Boldog lehet, akit a halál	
Anyátlan évszakok	13	így ér el	61
Apokrif	14	Búcsú az élettől.....	63
Boldog hajótörött	15	Cigány népköltészet	
Bűneink átkozott		Nem gondolunk azzal ...	64
állatkertje	17	Csonkok.....	67
Diadalének	19	Egér és ember	71
Eladom	21	Énatyám	72
Elégia	22	Epitáfium.....	73
Este a nyomorban.....	24	Felszámolás	75
Istenhez is	26	Ha játszod a költőt	76
Jámbor beszéd.....	30	Ha látod a ruhátlant	
Koldusok	32	veszni indulni.....	78
Komor szentként.....	33	Ha már	79
Már csak	35	Hallod-e te sötét árnyék	80
Mint a folyóvizek mellé		Hát erről ennyit.....	82
ültetett fa.....	36	Hogy kiléphessenek	
Mint dőlt fatörzs	38	önmagamból	84
Minthogyha volna más...	40	Kinek nincs mit félnie	
Nagyanyánk az ablak		ily közel.....	85
előtt.....	42	Kinek hinném	87
Romok és szivárvány.....	46	Koldus és akárki	88
Tűrni, várni, törni,		Magam vagyok	89
marni	48	Mikor marad...*	91
Tükörportrék	49	Nem oly egyszerű	
A bujdosó	50	embernek lenni	92
A degesznek.....	51	Nincs békülés és nincs	
A kintornás.....	53	könny	93
(A legutolsó harcos).....	55	Őszi líra	94

Rosszal fizettem neked	
a jóért.....	95
Téged idézlek	96
Tenyérbe ejtett	
homlokkal	97
Teremtés utáni táj.....	98
Tükörportrék	99
Unom	101
Savanyú holdfény	103
Vad és szertelen.....	104
Zsákutcák vándora	106

Komor szentek

A maradék tisztesség

Hitvallás, tévelygés, ferde vétek
Gondolataidat megkurtítván
Elmondani: miért vagy jó és hitvány
Öröm és bánat, mért drága étek

Méret, – hogyan győz némán a halálon
Korral hogyan lesz zamatos íz
A tudástól hogyan lesz oly tüzes
És szép, mint a véső véste álom

Tollad pompába, rondaságba váj
Leírni ami férges és édes
Mint zordszemű, kevély Antisthénés
Kihez közel az alvilági táj

Békés tanyaház, hegyek tövében
Ahol a költő gúnnyal mélyre ás
Büszkén kiált róla minden vonás
A pokol emésztő, vad hevében

Csodaszép, rémítő, üde és szent
Roppant pusztaság, homokból: kopár
Pletykás asszony, ki titkos szóra vár
Feltár nem ismerhető végtelent

Fénye fakó, lusta és bágyatag
Révült szív, lágy könny, és ronda törvény
Szélütés, zord kéz, és tompa örvény
Borús, szelíd, kegyetlen, álmatag

Táplálsz őt mint hullát a nyüvet
Jégből faragott, és tűzről pattant
Eljátssza a megbocsáthatatlant
Megölel, megfojt, vájja a szívet

Hogy ilyen olyan, amolyan, – tudod
Hogy fény, hogy arany, hogy könnyű fátyol
Mefogalmazni hiába vágyol
Te sebesült, (szentek és) -holtak közé bukott

Ábránddá lesz ő is

Szán lopakodik az esthomályba
Piszkos lámpája csak remegve vet
Az álmos házak hosszú sorára
Épp zsugorian ömlő fényeket
Zavartalan a rend és a nagy csend
Egy alak nézi poros könyveit
Kezét simítva ruháján, mereng
Bútoraira gyászszelymet terít

A bakon egy árny tekint messzire
És lovára, ki sokszor volt társa
Hosszú utakon, kihűlt a szíve
Itt sem marad, csak pásztorórára
Ilyenkor már rég alszik, rendszerint
És halántékát párnába fúrja
De most fénysugár vet arcára színt
Miként hóhér szemet, vértanúra

Ez feladata, nincs benne kétség
Ebben hosszabban nem is mélyed el
Nem lehet úrrá rajta nehézség
Fagyott kezére gúnnyal rálehel
Magyarázatot nem kér, – követel
Bölcsebb már annál hogy átkot szórjon
A sorsot tudni és tisztelni kell
Jövőjéről kár hogy látnok szóljon

Ezt kell tennie vénséges korig
Kevés ő hogy fitymálón leszólja
Urát, – de most máshova kívánczozik
Bűnt követ el, meg van győződve róla
Vizet tölt, bele villogó jeget
Leveti magáról a köntösét
Ünneplőt vesz elő, és jót nevet
A kocsis szemében a könny: sötét

Megtörli a ránctalan homlokát
Mint akit egyszer a kín fog szíven
De készíteni kell a sírlakát
Most az öregnek is, fölényesen
Nem ijesztik jóslatok rémei
Temeti múltnak emlékképei
Kutyája utána néz: hol lehet
A szán csapja a havat, – hólevet

Álom álom koldus álom

Járt már őszi sárban, verte már a zápor
Összekötözött rongyot hord, mint lábbelit
Maga elé a földre egy zsebkendőt terít
Hogy adnak, nem hiszi: istenigazából

Kezében öreg hegedű és vonó van
Muzsikálni bizony fiatalon kezdett
Játéka nagy ismertekre emlékeztet
Húzza, mint rég az út menti fogadóban

Elképzeletti hogy körülötte ember száz
Áll, akiknek minden nótája ismerős
És szemük a meghatottságtól vizenyős
Mindenki vele énekel és dudorász

Elfelejteti a szegénységet, a nyomort
Hogy kezén bilincs, nyakán hóhér kötele
Elhomályosul a polgárok közönye
A vastapsot kívánja most, nem is a bort

Elfelejteti a pofont, fekete levest
Hideg priccset, mocskos szivacsot, takarót
Maga előtt látja a sok-sok hallgatót
Nem is veszi észre, hogy rászakad az est

A nevét hallva, nem egy műértő jön el
Mindegyik örül hogy ilyen nagy zsenit hall
Dedikál is napestig ezüsttintával
Nem egy színpadon ad ráadást örömmel

Nélkülözni: el is felejteti hogy mi az
Mint ahogy a kevés kenyeret, szalonnát
A kritikusok róla írnak hozsannát
Nélkülözésére Kossuth-díj a vigasz

Játszik Budapesten, külföldön, falvakon
Mint aki megoldotta keze bilincset
Kit nem visz rá a rosszra a bűn az ínség
Mint aki már nem tapogatózik vakon

Élete tejből, vajból, mézből, cukorból
Ernyőt tartanak fölé, ha veri zápor
De nem felejtkezik meg régi magáról
Aki aprót szedett Moszkva-téri porból

Anyátlan évszakok

Lábnymom pocsolyavíz tölti föl
Ha egy pofont kapok, várok újra
Hogyan, miért, kiért, meddig, miből
Kérdezem dőlve a bádogpultra

Az ötvenedik évem elején
Mindennapos a *ki ver meg* hajsza
A kabátomba kap a régi szél
Borostám mögött, veszendő ember arca

Szaporodnak homlokom redői
Összeszámolom mi vasam maradt
Nincsen ami fejem betetőzi
Rongyaim csomóban, hasam alatt

Könyöröghetnék is szakadatlan
Hogy jusson olcsó és rosszfajta bor
Meghúzódok csendben a huzatban
Megmaradt fogaimon, sárga por

Szárazon sírok, mint téli vadak
Kérek, de ha adnak: szégyenkezem
Őrzöm csak gyűlékony napjaimat
Mint ki meghalni tud, búcsúzni nem

Nincs kegyelem, amit eltékozolnék
A jó lélek, semmire rá nem visz
Ebben a nyárban is mintha fáznék
És miként itt, úgy majd a mennyben is

Apokrif

Két órája fekszem és jajgatok

Te fölém hajolva hosszan nézel
Őrzöd az utolsó éjszakámat
Hosszan simogatsz, delejes kézzel
– Körülöttünk a farkasok járnak
Elaludnék végre csendben –, lassan
Talán az ég, vagy a csontom reccsen
Várom hogy a jövőm elhagyhassam
Hisz régi érdem, nem számít egy sem
Hozzá nem szeretnék sem fűzni
Ahhoz, hogy mért születtem a napra
Nevem te sem fogod kibetűzni
Mikor földbe taszít Isten kegye
Hogy szálljak ennél is pokolabbra
Hogy szárnyacsonkjaimat is elvegye

Boldog hajótörött

Faludy Györgyhöz

Én úgy hallgatom mindig, mint mesét
Ahogy Recsken sok rabtárs a barakkban
Mikor az igaz szó, ostoba beszéd
Nem volt a sorssal, soha haragban

Minden mondata igaz és tiszta
A szerelemről és a háborúról
Hogy Magyarországra miért jött vissza
Ő kit hazugság nem érhet utol

Anekdótája mindig több száz van
És ragaszkodik az optimizmushoz
Attilával ült egykor kávéházban
Nyúlt szivarhoz és a piros musthoz

Látott és megélt már több mint sokat
Egyszer sem mondta: elment életkedvem
Cellában nevette az elvtársakat
Csókról álmodott farkasveremben

Pedig ütötték és puhították
Mégsem vénült meg, a múlt nem lett sötét
És iróniából sincs benne hiány
Hold asszony fonja nyakába ölét

Nem is hallottam még tőle panaszt
Pedig írtak és tettek ellene
Kőt dobtak utána, vagy lyukas garast
Mondták azt is: nem magyar szelleme

Fogvatartóin nő már a dudva
Hű maradt magához, és ez nem kevés
Nem itt van róla elnevezve utca
Mégis mézédés minden ébredés

Tiszteljük és becsüljük annyian
Európaít a fehérek között
Kérdezzük a jövőről kíváncsian
És mesél, a boldog hajótörött

Bűneink átkozott állatkertje

Más utat választottunk, mint kitűzött
És tébolydába tévedt mindegyikünk
Nincs is nyájasabb urunk csak az ördög
Kivel az elhagyottság ormán ülünk

Nem lettünk erősebbek láncainknál
Sár-testünknek minden bűne megmaradt
Szánalmas mosolyt hívságunk diktál
Milliók halnak meg milliók miatt

Haszontalan az ember, – ez érdeme
Medvebőrben fekszünk a vánkosunkra
Kísér torzképű halál rideg szele
És üszköt vetünk fényes városokra

Az ember a leejtőn magával von
Nyomort, nagyságot, ábrándot, halottat
Megyünk előre önkétlen utunkon
Mint Miltiadés, nem oszlatunk hadat

Lázik a sajtó, a rádió zihál
Világunk megveszekedett kabaré
Halált szülünk, – költségvetési hiányt
Szívünk kibernetikus szerelemé

Kimutatás és gép lett Messiássá
Égi korlátról néz a Nazarénus
Végtelen hóvilággá lesz, vagy mássá:
Mint a szulfur savban fortyogó Vénusz

Erényesnek lenni egyikünk sem mer
Gyávák vagyunk, ezért érzünk haragot
Ölel minket az ördög jégkebellet
És mi pusztítunk nőt, gyermeket, aggot

Éhsége, nincs is az embernek mása
Hádész markába kacag a gondolán:
Mert nem lesz a rossznak soha bukása
A ledólt romoknak átkozott porán

Diadalének

Két kezem munkás kéz
Mellem harctól piheg
Egyszer sem sóhajtok
Fel hogy minek, minek

Különbséget teszek
Rossz és rosszabb között
Csüggedve nem fekszem
Gyászba nem öltözök

Lehajtott fejjel nem
Járok egykedvűleg
Nem ismerek kihunyt
Esélyt, kihunyt tüzet

Nem nézek hátra, és
Csak megyek előre
Erős hitem, hideg
Mélységbe nem dől le

Sírás nem fojtogat
Nem járok társtalan
Bárki tagad meg, nem
Zokog fülő szavam

Vár még sok utazás
És vár még egy szebb kor
Nem álmodok, rajtam
Vágtató vonatról

Nincs az az erő, mi
A koporsóhoz von
Nem dobban meg szívem
Ha felsír egy mozdony

Lelkemet a poklok
Csodái nem tépték
A fáradt Isten is
Tőlem kér majd békét

Nem ijeszt vak mélység
Meredek hegyoldal
Ködben nem tűnök el
A bús téli holddal

Eladom

Eladom húsom, vérem, csontvázam
Eladom azt ami vidít, hizlal
Eladom neked az örült lázam
Biztos vesztesként te küzdj a kinnal

Eladom azt ami tép, ami mar
Eladom azt, amitől riadtam
Játszadozz örömmel kínjaimmal
Ne félj hogy megszeretnek miattam

Eladom amit sohasem tudtam
Eladom hitem és tagadásom
Ingyen adom, amire alkudtam

Eladom amit kergettem, űztem
Csak maradjon versem, semmi másom
Ami miatt, hasáb lettem tűzben

Elégia

Rőten ég a sarki utcalámpa
Szerelmem a kiszúrt matracom csak
Részeg erénnyel nem kapok lábra
Itt az idő: újra csak vért ontsak

Nem fogad feleség és vacsora
A mostaninál több fény, melegség
Kóborlásom már nem szűnik soha
Mint a bús és a mérgezett esték

Nézem csak a gúnyos, zordkék eget
Mit segítene feldúlva írnom
Vádakkal illetni embereket
Ettől sem hiszem: tompulna kínom

Az életem egy nyitott koporsó
Melyben úgy bujkálok mint kivert eb
Ez a napon is csak az utolsó
A földön hagytak, fel sem emeltek

Megrúgott úrnak ezerszer lába
Megfojtom aki értem imát mond
Szívem sárba ejtett ékszerláda
Arra tartok ahol örvény tátong

Nem kecmergek már mély vízből parthoz
Mint kutyára dér jön a bajra vád
Ez a nap is csak zengő vihart hoz
A testemen patkányok raja rág

Szobornak ülök út menti kőre
Bőghetnék úgy is mint egy rút ökör
Bámulhatnék elvakult időkbe
– Jobb helyette a szikkadt kútgödör

Rajtam süketen vakon, végzet ül
Szerelmem győzhetetlen, kegyetlen
És ha vége a dalnak menthetetlenül:
Istennek nem lesz része kegyemben

Este a nyomorban

Elnézem néha az alujjárókban
szegény magányukban hogy kuporognak
neoncsős lámpák alatt

Bukott szereplőként, rongyos szerepben
ahogy kusza, borostás arcuk rebben
az elsápadt falakon

Meg-megállok olykor, kalapjaiknál –
Behúzott lábaikon, újság-szandál
– Holnapjukra gondolok:

Ahogy szó nélkül, dühvel hajba kapnak:
Ki álmodott köztük nyomorultabbat
karton-papír paplan alatt

Először meghökkentem, – iszonyodtam
Hogy mint a frissen temetett halotton
A bogár, – úgy züllenek

Tudván hogy a nyomor néha hazudik
folytatják az elmúlás rítusait
– rajtuk tetvek, és a legyek

– nézem azokat, akinek nincs közük
kik csak felvonják a szemöldökük
és morognak, – és makognak

– mennyi halott élő, és élő halott
bűnös vagyok én is, hiszen hallgatok
elveszetten bóklászva

és látom őket, nap mint nap, magukba
Ahogy néha a vattakalapjukba
felváltott reményt kapnak

– Szeretném hogyha nem sajnálnám őket
szeretném egyszer, megérteni őket
hogy elmosolyodjanak

Istenhez is

1.

Hidd el hogy nagyon szeretlek, – ez még
Fiatal koromból datálódik
Hogy vannak jambusok, fogódzók, eszmék
Hogy van aki igazat mond, nem lódít

Keresem arcod, verseid megett
Ahogy színeket az álmaimban
A földtől eloldottad az eget
Megtudott érteni, bölcs és hibbant

2.

Ötben születted, de még titok ma
Hogy önmagadhoz mennyi volt közöd
Hogy feküdtél mint a hasított fa
Vonat alatt, cementfalak között

Keresik csak a hasonmásodat
Boncolni való lettél: egy lelet
Látjuk ahogy láttad: a múlt hasad
Ahogy elnyel a tiszta szürkület

3.

Bő asztalt neked már az Úr terít
Hogy idézünk téged, talán meglep
Míg sírodon a sárga fű virít
Állok mint sárba száradt üvegcserepek

Hídként remegek, a szél dorombol
Halottat költeni tollat vettem
Az erő kifut a két karomból
Aludnék: a sírodat zörgetem

4.

Keresett a halál, mint a sintér
Zsebében az Úr, hatosként hordott
Keresem: miért vagy olyan mint én
És mint a boldogság: meghúzódok

Bár zokogni, lennem könnyem annyi
Valahol egy ezüstvonat robog
Fáradt nyugvással hagyom rohanni
Az étellel előtted számolok

5.

Megölelnélek te ifjú költő
Lennék rajtad nagykabát vagy mellény
Átkom és üdvöm, neked vallom meg
Hogy a gyilkosod, véresre verném

Látnom a szemem, éhesen lobban
Hol lökdösnek téged durva kezek
Meg kik szánnak téged, jóllakottan
A Duna-parton, mond mit keresek

6.

Mért járok most, mint egyszerű vándor
Mért borulok rád, jajongva esdve
Kettőnk közül, ki a nagyobb jámbor
Mért gondolok most egy dermedt testre

Mért tántorul meg előtted a térd
Belőlem dalt, miért zokogót hoz
A fekete kelme, drága sötét
Őrjögve mért török utat holthoz

7.

Anyaként ölel-e téged Isten
Ígéret voltál, lerontott a tél
Sebeidet bekötözném frissen
Mint aki, szárny nélkül a földön él

A szó, kontár ajkamon a tiéd
Próbálok kipengetni némi dalt
Nem látni téged, semmivé hullni szét
Miközben a nap, a kezébe halt

8.

Nyelvem kiszárad, a homlokom ég
Szememen könny mért remeg kövéren
Szerény vággyal, szeretlek egyre még
Kedves képmásom és bús fivérem

Mint aki egy holtat imádni hű
Kinek verse csupa bús nedvű bor
És emléke örvénylőn keserű
Mely szent, és mely reszket egyre s forr

9.

Ha néha behunyom a szememet
Hallom hangodat az éjszakából
A kihalt utcán kerget a hideg
Hátamon dobol a sűrű zápor

Nem tudom hol járhat most a lelked
Meg nem történté tenni mit vágynál
Új otthonodból el most ki kerget
Most hol nem ereszt el a kantárszár

10.

Bár csak tudnám, milyen csöndesség ez
A táj egy sötétre mázolt festmény
A hang kuskad, az érintés érdes
És egyszer kigyúl egy különös fény

Átvilágít vad erdön és poklon
Futok mint aki utat találhat
Futok, -árnyékodba sírva botlok
Mint anyaföldre egy vándor állat

11.

Nem hiszem: így lesz mindig ezután
A szemhéjad örökre lecsukott
Megmaradsz kamasz, megmaradsz talány
Utánad minden vers fonnyadt, -lucsok

Elveszett nemzedék ihletője
Lettél. Nem egyiknek sem tolla
Te míg mindent megírtál előre
Mi iszunk csak az illúziókra

12.

Verssoraidat döföm magamba
Oly könnyű a nehéz út is veled
Ha botladozom, dőlök karodba
Ragyogjon a nap a sírod felett

Sokszor álltál halál közelében
Utadat járom: máshol nem visz út
Megborzongok ugyan, de nem félek
A vers és Te lettél az abszolút

Jámbor beszéd

Vándor voltam, koldus
Unalmas trubadúr
Éjek kóbor lova
Egy tántorgó vad úr

Tűnődtem csak hogy mi
Rejlik a jelekben
Ha jól meggondolom
En tán mást se tettem

Igaz volt az átok
És igaz volt a vád
Az utca nevelt, és
Nevesincs, holt apák

Volt: csókoltam Isten
Csúf, piszkos tenyerét
Hogy adja nekem a
Béke rozskenyerét

Vadászként kergetett
Megesett hogy rám lőtt
Szívem kellett neki
Ami bánatfán nőtt

Voltam ál-szerelmes
És ál-mogorva úr
Aki hamis csókért
Is földre, porba hull

Voltam párszor vad és
Voltam párszor szelíd
A reménytelenség
Kis pásztortüzeit

Gyűjtöttem gyertyaként
Köpve vadvilágra
És felnőttem, mint a
Bánat lánvirága

Angyalok vertek rám
Koporsószögeket
Éltem pokolra várva
Mint Samuel Beckett

Koldusok

Megjelenik előttem hirtelen
Félvakon most is csak szerencsét les
Mint részeg örült bokszol a szívem
Hogy ide jutott, én vagyok vétkes

Ezt rólam le sem lehetne mosni
Koldusok: azt mondják róluk: vad nép
Szeretnék előttük leroskadni
És szégyenemben ott is ragadnék

Ők lennének akiket a bor láz
Akikre a halál mint a köd jön
Akiken nem segít jó szó, kórház?...

Nehezen érti meg ezt a lelkem
Ezért is szorul össze az öklöm
Ütnék mindenkit megérdemelten

Komor szentként

kérdések

Ha távozom a titkos másvilágba
Amit én már komor szentként várok ki
Szájszélét véresre, ugyan ki rágja
Jó utat majd csak varjú fog károgni

Őszinte lesz majd a bánat körültem
Utamon ezer szelíd áldás követ
Lesz-e olyan angyal aki megtűr fenn
Ember aki nem dob rám hegyes követ

Lelkem szabad lesz mint egy bitang ladik
Az utca ahol éltem, majd felderül
Ott maradt kalapomba pénzt ki hajít
Rám a pokol jó majd kérhetetlenül

Hol fogom majd tördelni üres kezem
Ki fogja lelopni rólam a zoknit
Jó szívvel mi lesz mire emlékezem
Ki olvassa rám, hogy mit is hagyok itt

Születik-e majd rólam szonett, kláris
Halálomra szomjat hol enyhítenek
Ki mondja: lelkem nem volt rút kanális
Istenem: szegény vagy ahogy hittelek

Sáron és moslékon ott is kibírom
Ki lesz odaát aki megünnepel
Hajadban lesz-e fekete lilium
Mi lesz ami űz, és milyen tűz lep el

Értem ki csal hangokat hegedűből
Utánam csak a düh és a harag marad
Ki lesz aki sírva és fájón búvól
Megismer majd az Isten, az agg alak

Fejét ki rázza majd, meg- megremegve
Jön-e majd az emberek gúnyja velem
Dorongolt eb üvölt-e fergetegbe
Ki lesz majd az, aki lehunyja szemem

Már csak

*már csak a celofán alatt dohos pogácsa
már csak a pezsegő híg ködbe mállott
utcalámpák az aprópénzből váltott
utolsó blokk a rendőr jótanácsa*

Már csak a bőr és ruhacafatok szaga
Már csak a kérdések: mennyi még, ki ápol
Már csak mint az élet kitömött farkasa
Kit a halál rángat ki meleg zugából

Már csak az égnek vereslő teliholdja
M megbújva aludni mint egy szürke állat
Már csak hogy kevés vágyamat is eloltsa
Már csak hogy rá gondolok megtűrve nálad

Már csak cipőre hulló cigarettavég
Hétvégi lézengés embertársak között
Már csak mint a padon őszöreg nénikék

Már csak felsőhajtva hogy eltűnt ez a nyár
Már csak hogy azt kérdezik: hozzánk mi közöd
Már csak mint öreg, eltiport szarvasbogár

Mint a folyóvizek mellé ültetett fa

Hidd akár álomnak vagy ébrenlétnek
Lehetsz part is, de moshatod is lassan
Gondold: az utad Isten helyett léped
És engedd hogy a rosszat elhagyhassam

Mássz meg sziklát, tűzhányót és jéghegyet
Legyél a legkisebbként a legnagyobb
Emeld fel a fejed, ha ízekre szed
És a roppant úr nyomja a homlokod

Megborzonghatsz akár naponként, -csontig
Nem is kell hogy guruljon mellről a rög
Nem is kell hogy vigasztald magad untig
Mert nem a tarka öncsalás az örök

Ha megbántasz, -ne hátsó gondolattal
És ha nem is kértelek: gondozz engem
Ha ellöksz magadtól: ne indulattal
Fektesz le, csendet teremtve szívemben

Miért hallnál bele a hallgatásba
Az is lehet: a szál hamar leperreg
És lehet hogy mások jönnek utána

Mert azt mondják: nincsenek Istenek rég
És mikor a nemlétemre ébredek
Nem fogok látni, -de hinni szeretnék

Kik élni akarnak, hitük meglelik
És szívükbe kapaszkodnak a rügyek
Rájuk a megbánás majd úgy száll, szelíd

Szárnyakkal, -és ha majd az arcuk fehér
Lesz, -tudják: a halál hiába üget
Ha a testükben, meg is akad a vér

Mint dőlt fatörzs

1.

Rövidre írni mint egy altatót
Legyen megnyugtató mint az alkony
Bár inkább ínyemre van ha fakóbb
Ami üdvözít, -magamba tartom

Leírom azt inkább, mi a romlott
Hogy az ember lelke milyen olcsó
Miért voltam könnyekig hasonlott
Mikor azt hittem, ez az utolsó

Napom dőlt fatörzsként a sötétben
És elmúlik belőlem a láz is
De persze arra riadtam: még nem

Jön a halál, örömmel nem újráz
-A többi szent ügyem, csupa frázis:
Jön majd új este, és jön majd új láz

2.

Többet mit is mondhatnék most itt el
Vakarom csak frissen nőtt borostám
És mint annyiszor, hitetlen hittel
Elhiszem: fennakadok a rostán

Úgy fekszem mint az örült koldusok
Egyetlen támaszom a pohárszék
Fülemben a halál vihog, susog
És én csak bömbölök: meddig vársz még

Miért nem vagy mint sokszor: tettere kész
Mért nem vered melegen a vasat
Miért szorult beléd a zsarnokész

Miért civódsz a szegény művésszel
Kinek a néma szíve meghasad
Ha nem végzel vele pusztá kézzel

Mint ahogy volna más

A szél zavartan kavarog
Az utcák képe fáradt és renyhe
Cigi füstje száll a mennyezetre
Vért köhögnek a vízcsapok

Dráma, tragédia, börlaszok
Az éhes, száraz kenyérszeletet szel
A szomjas, egy üveg hideg sört képzél
A sértett, hátba szúr, – törleszt

Az éjszaka magához von
Az érintése porhanyós vad delej
Szádban hús nyál, kezekben méregkehely
Fekszel mint egy megrontott asszony

Elalszol, holnap nem ébredsz
Alvadt véres ruhádban nincsen kellem
Morogsz és végül fölkelisz – magad ellen
Egy rozsdás kés nyakadba metsz

A mosolygás régen mutál
Ostromgyűrűt vonnak köréd a lángok
Tócsák vizében ázó napszilánkok
A hazugság porként szitál

Rudakon retkes ruha lóg
A talponállóban anyád takarít
Egy hajléktalan kuporogva szarik
Feketét, mint a folyosók

Elhagyott csecsemők bögnének
Talán most már minden utoljára van
A szélben, a tébolyult hóviharban
Dögkeselyűk kergetőznek

Ez az én hazám: vadkelet
Egy kurva neveden szólít – oly rusnya
Mint lábán a szürke gyapjúharisnya
Leköpnéd –, ő meg csak nevet

Nagyanyánk az ablak előtt

Meghatva tekint a láthatárra
Hogy ül a hó a tölgyfagallyakon
Szomjazik a táj a napsugárra
Szél fekszik el rónákon, halmokon
Ahogy egy lovat szán elé fognak
Ahogy egy kutya vele versenyez
Nem is oly messze léptek ropognak
A hang talán egy ismerőst jelez

A szánt gödör zökkenti és rántja
Amíg oszlopra ül a csókaraj
Kialszik szobájában a lámpa
Nem hallja a léptet, elül a zaj
És ő már zordon töprenkedve néz
Már csak dereng a róna és a rét
Nem fordul meg, tudja közel a vész
Lassan eltemeti a félsötét

Mintha a világ csendesedne el
Nem ellenkezik hévvel és vadul
Hogy ne hallja más: halkan énekel
Tudja: erős kézbe ma jut rabul
A tájat egy perc és elfelejti
A táncban a halál lesz partnere
Kezéből a poharat kiejti
Hogy hol lesz nyugta, nem gondol vele

Szeméből könny hullik, de csak egy szem
Összefogja ősz haját egy kontyba
Kinyújtja nyelvét göggel, lelkesen
Színe rózsaszínű mint egy ostya
Valaki az ajtót löki félre
És veszi elgyengült testét vállra
Amíg kiérnek a dombszegélyre

Elvesznek mint égi kékben a könnyű pára

Az arca olyan mint a mákszirom
Szemére hókehely nyom peesétet
A szán mögött nem marad semmi nyom
Nem lát már napfelkeltét, vidéket...
A kutya, aki egyedül maradt
Néz csak hiszékenyen, vakon, bután
Arcára sápadt hold vet sugarat
Csendben szalad a délibáb után

Néma rideg éjen

1.

Az ablakon éjféli szél zörög
az októberi venyigét rázza
vadul ropja a temetők fölött
– a Nap hálókabátot ölt magára

A csillagok repednek, omlanak
háztetőkön a szél vitustáncot jár
mihez hozzáér, elpusztítja azt
– sok ébredő varjú, dögvészt károg rám

A kidőlt fák testéből vér fakad
arcom az emésztő tűztől, lángra gyúl
hegynek fel kezd ömleni a patak
és a telihold mindjárt nyakamba hull

A levelek a földre omlanak
nem melegít se mécsvilág, se tűzhely
hallom: kint hogyan csikorog a fagy
– vadak lesnek csendben, görgő szemükkel

Félve szorítom ágyam fejrészét
kiinnám a folyók piszkos medreit
és legyengít a többnapos éhség
lelkem most poklok tűzére vettetik

2.

Nyögtem az évek igája alatt
sárgult a lomb és új tavasz érkezett
nem felejttem el tartozásomat
– megremegek mint a szőlőlevelek

Kevés vagyok hogy mindezt megértsem:
kinek virultam, kinek hervadtam el
az eszem nem ér most egy rézfillért sem
– virágok hullnak, virágzik az eper

3.

A szél az ablaknak hátat fordít
utána a varjak is elmaradnak
elalszom: elfelejtve mi volt itt
és holnap nem kelek boldogtalannak

Romok és szivárvány

Beszélni égnek, fáknak, ereknek
Kétségből, örömből, fájdalomból
Fiatalnak, öregnek, betegnek
Kitépni ami mellkasomban tombol

Hogy miért bennem a csúfság, pompa
Mit jelent: jelen, jövő és emlék
Ki ültet asztalához naponta
Ki az aki nem vár, bár visszamennék

Mintha senkinek, mint egy eretnek
Szomjasan, letaglózva, éhesen
Azoknak kik gyűlölnek, szeretnek
Aki nem is érthetnek meg sohasem

Milyen mikor a költő mámort ölt
Vagy nagykabátot ahogy Attila
Milyen kikelni sírnak mélyéből
Mikor nincs csak a betű, csak a tinta

Hogy amit írok, mért nem remekmű
Ki a mostohám, becsmérlőm, arám
Ki gyámolító, ki gyatra-elvű
Ki az aki ezt a sorsot róttá rám

Mondataim miért nyomorultak
Lelket szaggató lélekelemzők
Halálba ájultan hogy borultak
Elöttem beteg férfiak, beteg nők

Hogy vakít sötétség, és erős fény
Milyen mikor rám tolat a mozdony
Amikor a Múza szajha nőstény
És hátba dőf, amikor magához von

Hogy keresem magam mint detektív
Mi mondatja hogy idővel lesz rend
Miképpen ver félre egy beteg szív
És miképpen zeng, mint egy bécsi jazz-band

Túrni, várni, törni, marni

Arrébb tolni e széket, ni
a homályba nem révedni
gyászvirágot nem gyomlálni
két lábbal nem sírban állni
öklömre nem húzni kesztyűt
nem megszegni minden esküt
magamat nem ütlegetni
rossz napokon nem felkelni
a vadakat elterelni
két kézzel nem dudvát hányni
két lábbal nem sárban állni
csőszként óvni a sarjakat
elzavarni a varjakat
te vagy nekem senki másom
csúfnak engem más ne lásson
megcáfolni amit hittem
megszületni hetediknek
repülni est hollószárnyán
nem dúdolni búsan árván
köntös nélkül nem megfázni
meztelenül nem megázni
tört vágyak közt nem aludni
világra nem haragudni
fájdalmamat nem cifrázni
ellenekkel kezét rázni
felejtsem ha sírni kezdtem
törjön rám a vágy veszetten
ha szerettek nem kiáltok
ölelem a faló lángot

feltámadott ezer sebes
megbocsátó félelmetes
ki megszólít a nevemen
legyek halott vagy eleven

Tükörportrék

A bujdosó

Vannak akik ismernek, de Te még nem
– nehéz lenne, benned látnom az idolt
egyszer sem voltál, egyetlen reményem
ha adtál is valamit: egyszeri volt

Bújsz előlem, mint patak a fák között
nincs könnyed, ha belém mar a csonthideg
kényes embernek hiába öltözök
– meztelen vágok neki a semminek

Nem áldasz két kézzel, se takaróval
nem hallgatsz meg, – más aki hozzám beszél
küzdök csak rossz álommal, és (forró) karóval
– kerülgetsz, mint az üres, – fekete szél

Vannak akik ismernek, de Te még nem
úgy látszik minden tévedésem kevés
lehet: későn tudom meg: téged, végleg
szeretni akarnom: kísérletezés

Bújsz előlem – rejtőzöl mint az öröm
amit szívesen követelnék –, ha van
legszentebb szolgám – helyetted- a közöny
és Te csak hagyod, hogy kínozzam magam

A degesznek

Bűzölögjek újra a hullaszagtól
írjak talán csakazértis még többet
és legyek újra elégedett attól
hogy lehurrognak és/vagy körülröhögnek

Legyen talán továbbra is a heppem
hogy nem lehetek más csak sorsüldözött
éjjen talán pofám mint só a sebben
ha helyet kapok a futottak között

Legyek újra a Múzsával haragban
ecseteljem bánatom száz sor hosszon
hogy tudatosuljon köztiagyamban:
sántít minden sor, mint egy öregasszony

Járjak a piszkozattal faltól-falig
mint aki elhiszi: külvilág nincsen
és ne is vitatkozzam, – vagy csak alig
ha kioktat pár, madárfejű kisisten

Higgyem talán hogy megtart az öröklét
hogy én leszek a csepp majd, minden csapban
majd örüljek annak is, ha csak körtét
kapok, ha a kritikusom bekattan

Az égi jelet kutassam, – keressem
legyek panaszos –, mint a termés: kaján
engedjem: minden soromból kitessen:
nem épeszű aki közölni kíván

Szedjek elő mindent, tudatom alól
és legyen az új versem is vagy fél flekk
segítsem olvasóm ha összeomol
mikor rájön: egyhez biztos nem értek

Viselkedjek úgy mint aki üdvözül
álljak büszkén mint egy öreg hokedli
verjem talán mellem ha ki az derül:
versemet hiba volt hagyni megszületni

A kintornás

Kinn a faluvégen
áll a kintornás
a dalára és rá
nem is gondol más

Ha eső is esik
a homlokára
ha villámlik is, – csak
a vállát rázza

Más az egyetlen dalt
sem hallja tőle
népszerűbb a cirkusz
hölgy tűznyelője

Meztéllább a jégen
jobbra-balra dől
tányérjába krajcárt
nem kap senkitől

Nincs ki hallgatja, és
nincs ki csodálja
de a verkli, mintha
örökre járna

Mellette mindenki
csak továbbnyargal
kutyák ugatják meg
éhes haraggal

Bűvös öreg ember
te ismeretlen
csak veled tartani
lenne nagy kedvem

Csak azt az egy vidám
nótádat feledd
és játszd helyette, bús
énekeimet

(A legutolsó harcos)

Megújulok minden pillanatban

Egy hajtásra, nevetve meginnám
Ha poharamba mérget öntenél
Nem sírhat senki, csak énmiattam
Ha én meghalok, már semmitem él

Amit én teremtek, csak az a kincs
Amit más teremt, az délibáb lesz
Ha én szeretek, ott kegyelem nincs
Hibátlan vagyok, örök hibám ez

Kimondom ami ki nem mondható
Hatalom nincsen ami felöklel
Jó kedvem semmivel nem rontható
Nem elég a minden, nekem több kell

Átlépelem ha előttem szakadék tátong
Amit én feladok, csak az az elveszett
Legyen átkozott aki értem imád mond
Megérzés, nem régen kihunyt csillag vezet

Ha én kérdezek, az Isten is megfelel
Azon nyomban meghalt, akit megvettem
Akit én megszólítottam, nem feled el
Amerre én járok, a föld szíve retten

Vadállat is odahajol ujjaimhoz
Megismerem a rosszat, millió közül
Engem kétség, bizonytalanság nem kínoz
A halált is megölöm ha ellenszegül

A szerelmet

Nagy Lászlóra

Ha halál elragad kíméletlen
Mikor lépni lábam visszaretten
Mikor szívem elhaló hangot ad
Mikor a vég tárt karokkal fogad
Mikor magamhoz nem hasonlítok
Mikor szívből semmit nem siratok
Mikor már senkire sem haragszom
Mikor elmúlásomat átalszom
Mikor álmom szarvasát nem űzöm
Mikor a végső hazám kitűzöm
Mikor gyenge leszek mint egy nyárfa
Ki lesz majd akkor aki belátja
Hogy azért éltem és azért voltam
Hogy átvigyelem élve akár holtan

Amit magamban rejtek

Földel, vérrel, méreggel is etethetsz
Megtaposhatsz, kinevethetsz, fellökhetsz
Vadként hiába lesnél és keresnél
Fogalmam úgy világít, mint a nyers tél

Magamból a földrengést is kivetem
Tőlem a gyilkos lélek is megenyhül
Mint Istennek, nincsen álmatlan estem
És élek az örökléten keresztül

Bőrömön nem fog ököl, ostor, máglya
Amit tudok, az a legnagyobb titok
A kín a lelkemet hiába rágja
Én bárkinek, bármit, bátran állítok

Érintésemtől élnek a halottak
PéNZért gonoszság belőlem nem nő ki
Értem a kaszás hiába kopogtat
Hazugsággal nem kezdem magam ölni

Nálam ki lenne boldogabb a földön
Nem érzek gyűlöletet és haragot
Mint ázott beteg madár nem vergődöm
Értem félreverhetik a harangot

Ellenállok tűzvésznek, vízözönnek
Nekem még a Jóisten sem bajtársam
Nem félek ha ezren ellenem jönnek
Kinek ellenem igaza van: Lássam!

Nagy bús kedvem, szürke vessé nem fonnyad
Nem becsülöm meg a jót a keveset
Istene nem lesz senki bánatomnak
Igazságot nem az égben keresek

Átharapom a torkodat, a vasat
Nem vagyok gyenge porszem a harmaton
Szeretném látni hogy szívem megszakad
Arcomat, sebeimet nem takarom

Megvalósul számomra minden álom
Nem kenyerem a bűnbánat, az ármány
Vihar ha jön, száz éves faként állom
Ha nem lenne Mindenség: kitalálnám

Az egyik, és a másik

P.Gy.-nek

Most éppen a fasz tudja hol vagy
hogy tényleg oda kerültél-e
ahová akartál, vagy nagyon
elkurtak valakik, valamit

Az is lehet: tényleg és végleg
elaludtál, és nem kell piát
keresned, sóhajtvá legyintve
hogy mi nem tetszik, vagy mi nem fog

Hogy minden lesz még ennél rosszabb
hogy minden szokványosnak indul
de lehet, hogy most is kiveri
a biztosítékot nálad, és

Idegésít, ha szólnak hozzád
pedig sokan gondolják: muszáj
talán szép angyal jutott neked
és nem egy összekotort alom

Talán a tébolyult nyugalom
most már a tiéd. A világ meg?
Alom? Kőhalom? Szarrakáshegy?...
Most már nem bolyongsz utcahosszat

Hülyén, kábultan, azt keresve
hogy mit (kit) kúrhatnál el (+) de nagyon
mi meg kereshetünk a síri
semiben és a verseidben

De lehet hogy a célod most is
a következő pohár, és teszel
rá hogy végül a halálodat
igazi siker koronázta

Még az is lehet: megszeretlek
-de ne kapkodjunk el a dolgot
röhej: az egyik ember halott
a másik meg, énekel tovább

Boldog lehet, akit a halál így ér el

A világvándornak

Búcsúzni ahogy Te tetted, úgy érdemes
és levetni a testnek minden bilincset
– voltál forradalmár, hívatlan énekes
kit nem vitt rá semmire a bűn, az ínség

Verseid tartósabbak a hatalomnál
igazabbul szólnak, mint cifra püspökök
– volt hogy a börtön priccsnél, nem jutott jobb ágy
a bajtársaid, és a csótányok között

De a fal, mint a hited, nem volt oly vastag
ha a halálos verejtek el is lepett
ha ólmos vízhez, vén kenyeret is adtak
te csak nevetve toltad ki a nyelvedet

Fejed fölött Recsken sem volt vak az égbolt
Magyar voltál kopó kezén – idegenben
–, hogy téged tettelek példaképnek: rég volt
azóta is Te zsongsz, minden idegemben

Utánad, nincs világmegváltó gondolat
és mi próbáljuk leküzdeni a fekélyt
– életed alatt: eszme győzött –, megrohadt
de mindig volt szer, amely téged felsegért

Nem akadt úthenger, amely laposra nyom
nem lettél főkép, pedig „megkértek”: vállald
és nyakadra ült, szörnyű államhatalom
fenyegettek, kínoztak, – bármilyen váddal

Kár kívánnom: a föld Neked könnyű legyen
mint ahogy, volt társaidnak a mész puha

– szobor leszel majd, vagy arcél egy bélyegen
– és mocskosan hömpölyög tovább a Duna

Most már a csillagok is fakóbban égnek
ladikodon tán eléred az utókort
– ajánlom e versemet Neked –, az égnek
bár nem talállok, találó utolsó sort

Búcsú az élettől

*1910. szeptember 22.–
2006. szeptember 1.*

Még igazán fel sem kelt a nap
és fájdalmam sokakkal közös
lett – most már elhunynak tartanak –,
hirtelen minden olyan hűvös

Benned már nem háborog a vér
a sors most nem tudom merre vet
hogy az utadon most ki kísér
– bámulok csak a papír felett

A szembogarad, hát lecsukott
nem tudom, belőled mi marad
lesz sok szép beszéd, írás, lucsök
és ezerszám, görcsös gondolat

El is morzsolnak pár mű könnyet
és majd tettetik sokan a bút
díszkiadásban adnak könyvet
és talán kapsz egy mű koszorút

Ez a módszer, ez a kórtünet
pár magazin műsor elővesz
(nyomodban kaszás már nem üget)
emléked, három napig se lesz

I-vel írják majd a nevedet
és kutatják titkod titkait
jobb hogy ezt nem látod – nevetek –,
már fél napja annak: nem vagy itt

Cigány népköltészet

Nem gondolunk azzal

szegénységben
és a bajban
a tébolyult
hóviharban

kicsiny hittel
kicsiny kedvvel
küzdve dölyfös
istenekkel

rég elszáradt
már az ajkunk
az úr se néz
végig rajtunk

néma hazug
öleléssel
vétkezve csak
minden éjjel

jajgatva csak
törjük eszünk:
jóra mért nem
emlékezünk

ökölbe két
gyenge öklünk
a holnapba
beledöglünk

nem kis dolog
megmaradni
kérni tudunk
csak, – nem adni

nincs másunk csak
éji árnyunk
fény nyomában
rég nem járunk

ma se hitünk
se kenyerünk
az a miénk
mit lenyelünk

ki tudja hogy
honnan jöttünk
hogy már mennyit
könyörögtünk

hogy ki az kit
megidézünk
kire ember
arccal nézünk

hogy megváltást
ki nem hozott
ki ütött és
ostorozott

kinszünk csak a
hetyke gazság
örömünk a
csúf vigasság

csak a kényszer

ránt magához
nem jut nekünk
sehol vánkos

nyomország mi
mellénk fekszik
a vágyunk is
kettéveszik

utca sara
a jó borunk
hagyatékunk
haló porunk

és hidd el: csak
arra várunk
hátha vígabb
lesz halálunk

járunk csak az
égő gazba
nem gondolunk
a tavaszra

Csonkok

1.

Múltam napjait, magam mögött
hagytam, mint szomorú csonkokat
az ösvényem szegélyén. Sarkam
mellett, belőlük még füstölög
pár darab kihűlt, és elgörbült
gyertyácska. Nem akarom látni
őket. Búsít ha felidézem
mint lobogtak egykor. Vissza, nem
fordulok. Inkább megborzongok.

2.

Messze estem a szerencsétől.
Kígyókkal játszom, vagy sírt ások
magamnak, halogatva végső
katasztrófám, hiszen az élet
ennyi csak. A lényeket, én sem
merem kimondani, miközben
feladnám az egészet. Tudom:
nem leszek már újból fiatal,
szívem sem ver régi erővel.
Rám tette kezét a szorongás
és a görcs. Elherdáltam szemem
fényét, s sok vadító vágyat.
Alamizsnát s nem sikert vár
a kedvem. Egyetlen társamat,
kedvenc kutyámat, elföldeltem
régén. Emigráns lettem. Isten
így kívánta. Budapest mocskos
kanyargó, utcaerdejében,
amely lehet: leroggyant, petyhüdt,
én mégis szeretem. A fejem

meghajtom, hogy a hőn imádott
csapszékem felé dülöngéljek.
A lármát vágni lehetne, és
én szajháknak bömbölöm versem.
Szívem gyorsan, – vadul kalapál.
Szép rózsának képzelem magam
amely a sziklákon is megkel.
A tükörképem még mindig csúf
de a szívem, olyan végtelen,
és gebének is gebe vagyok
de elhiszem, hogy egy versenyen
még a kupát is megnyerhetem.
– Szégyellni kezdem: reménykedem.

3.

Hideg harmattal takarózom.
Ajtók és rácsok mögött őrzöm
tiltott szerelmeim. Titkukon
moha nőjön. Folyosók mélyén
és sötét szobákban járkálok
magam. Anyaszült meztelenül,
tudva: a szél is feltámad majd.
A szívem kőkemény. Szívem: rügy.
Szakadt pókhálóban, egernek
látom magam. Gyanakvó, rőt szem
figyel, de nem tudom hogy honnan.
A fejem körül denevérek
röpülnek. Idővel: cikáznak.
Hátat fordítva a gyertyáknak
elhagyott illatodat öltöm
testemre, és öntudatlanul
dúdolom a hideg harmattal
terhes macskaköveknek: kelj fel
az égből – jöjj ide –, jöjj értem.

4.

Az én életem sem volt könnyű.
És tudom: távozni nehezebb
lesz. A reggeli tükörben köd
ül halántékomra. Ha verset
írok éjjel, jeges holdsugár
süt csak. Elhítem magammal:
Tündérország nincs messze. Csak a
halálba vezető utat kell
megtalálnom. Vagy jobb esetben
majd megmutatja a kékmadár.

5.

Kölyökként rángatom a koldus
király, rongyos kabátujjait,
és piszkos lábujjhegyre állok.
Úgy ágaskodom, mint a testőr
Ujjai között a lándzsa. Csak
cibálom, mint egy rég várt apát,
aki ugyan soká elmaradt
de a fizetése nem több, mint
egy-egy ős hajsza, a bús fején.

6.

Jézus Herceg kastélya talán
az ég közepén áll. A színe
lehetne akár szilvakék is.
Tágas kert öleli keblére.
se vége-se hossza tavában
a Göncöl fürdik, minden este.
A teraszán tömött sorfalban
porcelán-sárkányok állnak őrt,
és minden kerti levélen, zöld

rizspor terem. A bort gongszóra
isszák, és magasra emelik
arcukat. Jézus Herceg talán
tigrisbundát hord, amin haránt
vércsíkok futnak. – De hiába
minden: arcát lilára festi
majd a fagy. Az esők, – mocsarak
nyálas-zöld és álmos vizei
halálfehérre színeződnek.

7.

Nem fordulok vissza, inkább csak
megborzongok: hogyan nyúlik el
múltam kormos útja, – a csonkok
hogyan sokasodnak mögöttem.

Egér és ember

Mosolya ha van: torz és balog
egy története sem megható
inkább hideg, mint a hajnalok
foszlottak, mint rajta a zakó

Peregnek, mint kézben a homok
mint a kérdések: mért így – velem –,
holt szerelmek, keserű borok
nagy harcok, és kevés győzelem

Szél éneklő altató dalát
takarója: sárguló lapok
(zörögnek mint sírban, sok barát)
– nem maradtak csak a hajnalok

(Melyben a magánya, bánya mély)
és a nappal, amely úgy éget
mint amikor elkapta a kék:
egér keresett menedéket

Kezét emelte: nincs kímélet
és villámokat szórt a szeme
de nem bántotta a gyengébbet
– nem úgy mint a saját Istene

Énatyám

Hol vagy
hol nem vagy
megvagyok
megvagy
elbújok
elbújsz
megnyugtatsz
feldűlsz

Tagadlak
tagadsz
maradok
maradsz
feállok
leülsz
ülök
menekülsz

Cipellek
cipelsz
nevellek
nevelsz
megóvsz
megóvlak
hol vagy
hol nem vagy

Kutatlak
kutatsz
mutatok
mutatsz
feloldasz
megkötsz
szaladok
elszöksz

Epitáfium

Részeg napok, részeg emberek, éjek
Annyi megfáradt asszony, gyermek, férfi
Béna-sággal vert testtel mitől féljek
Nem tudom kihez kellene megtérni

Hegyen és hátán a sok komor ember
Szívük ezeregy rabigától nehéz
Mindegyikük küszködik a förtelemmel
Aljasságunkban az Isten le sem néz

A házak fénybe fagyva tündökölnek
Megfér egymás mellett koldus és bolond
Menthetetlen tönkre várjuk a földet
Gyenge agyunk gondolkodni csődöt mond

Nézünk csak örömtelen békességgel
Megtart a gyűlölet mint a formalin
Küzdünk tavasszal, nyárral, ősszel, télrel
Nem is vigasztal minket más csak a kín

Az emberek álmatagon utálnak
Élnek a mocskos pénz bűvöletében
Minden teremtője megvetni fáradt
Menekülünk mint a megzavart férgek

Nyaljuk csak a kőleves üres tálját
Átok van szórva fejünkre a mennyből
Nyögjük csak a sors langyos nyavalyáját
A megváltás fortyog, takonyból, enyvből

A rettenthetetlen hülyék kora ez
Minden nap aktuális a maholnap
A vég komor feloldással sorra vesz
A jelöltek csaholnak és loholnak

Alantas minden gondolat és ihlet
Vergődünk csak és unjuk iszonyúan
Itt már a legrosszabb rossz sem segíthet
Ha nem más, magam lőném agyon magam

Felszámolás

Mosdó: peremén a szürke hab
az asztalon gyógyszerek, – bogyók
ágy, rajta gyenge fénnel a nap
nyálas száj, kifordult szemgolyók
Körben: erjedés és rothadás
az ablakon be, napmeleg dől
– felszámolás előtti lakás
– szürke emlékek ködlenek föl

Ha játszod a költőt

Az életet, mint rövid kalandot
pofonokat jobbról és bal felől
zúgjon a füled, mint a harangok

Titkokat, melyeket úgy sem érthetsz
utódot aki gyűlöl, és megöl
belátást hogy mondj búcsút az észnek

Hajnalcsillagot, úttalan utat
a szemed alá szarkalábakat
alkonyt, – bár fényei kialudtak

Oxigén hiányt, és hamis gyöngyöt
végzetet, amely úgy is rád akad
sírokat, melyet szűz harmat öntöz

Rejtélyt, hogy vakard a szakálladat
kincseket, ami másnak semmiség
és erőt, hogy hullát, hullára rakj

Rozzant bárkát alád, a viharban
társat, aki utadon nem kísér
lantot, amely jajgat mint az ajkad

Lábad elé témát, hegyet, dombot
szakadt rongyot, hogy legyen mit ráznod
vállat, hogy vonogasd: ki mit mondott

Gyönyört, vidámságot, vágycot, koncot
műzsát, hogy legyen kivel csatáznod
neveessenek, mint egy udvaroncot

Kőlevest, amikor nincs fogad már
vak és süket ifjat tanítványnak
aprópénzt, ha biztosra fogadnál

Közhelyekből megfűzött nyakláncot
szöges ágyat, ha halálra fáradsz
iróniát, ha a költőt játszod

Ha látod a ruhátlant veszni indulni

Ha kedved lenne gyűlölni őt: öleld meg
fogadd be, ha nincsen gusztusod megtűrni
ha utálnád: örködj a rongyai mellett
fogadd el, ha könnyen meg tudnál rendülni
áldozd fel magad, ha mások vérét isszák
beszélj helyette, ha ő csak mélyen hallgat
maradj mellette, ha máshol lennél inkább
gyászold meg, ha szíve egy hangot se hallat
képeld csak fel magad, ha őt rúgnád hason
add oda szíved, ha nincs más nálad éppen
ha a tél jön, őt öltöztess fel vastagon
ne hagyd őt a sötétség temetőjében
támaszd fel, ha csak a halálát kívánnád
hajolj le, ha elsietnél sértődötten

ha lehajtanád fejed, add neki párnád
tagadj meg mindenkit, ki tőle elretten
add neki ruhád, ha minden tagod reszket
add neki összes pénzed, ha nagyra vágnál
ha piszkosnak érzed magad, őt füröszd meg
legyél rab, ha irigyelnéd szabadságát
segítsd fel őt, ha móresre tanítanád
ha a dögkeselyűk köröznek körötte
fulladj meg, ha őt szívesen vízbe dobnád
ha meg is tagad, maradj vele örökre
add oda takaród, ha a tested dermedt
és ételed, ha a szemeid kopognak
menekülj ha a lakásodból elkerget
és kívánj eddigi életénél jobbat

Ha már

Elfogyni, mint orsóról a szál
legyen más az, akit lekaszál
eltűnni is úgy lenne kedvem,
hogy mondjuk havas szédületben

Vagy mondjuk szédült havazásban
(akármikor, de mindig másban)
hogy legyen bárkinek szép szava
ha poromat a szél: szét, – szana

Ha már fejemre: pokol – mennybolt
ha már akárki és miatt volt –,
szavad nem akarom hallani:

Hogy miért pont most, ha már eddig
– mit bánom én hogy ki feled, itt
úgy se történik már valami

Hallod-e te sötét árnyék

Belőlem te nem fogsz gúnyt űzni
Én nem leszek a játékszered
Nem fogod ujjad körém fűzni
Van aki nálad jobban szeret
Apai dühvel felém verhetsz
Jöhetsz bármikor és bárhonnan
Gödörbe hiába is kergetsz
A feltámadáshoz jogom van

Nevetséges vagy és korlátolt
Az agyad csak egy rugóra jár
Ha megérintesz, mért legyek holt
Mért ne számíthatnék jóra már
Belőlem nem csinálsz bolondot
Miattad fejem nem fog főni
Nem aggatsz nyakamba kolompot
Miattad én nem fogok bőgni

Tudom: lesz aki engem követ
Eddig is végezted a munkád
Koporsómba, ha versz is szöveget
Hogy bosszút állok, mért ne tudnád
Ha életfonalam elvágod
És szemembe kacagsz hogy vége
Hogy örökké áll királyságod
Kicsi a valószínűsége

Ha majd bezárul is minden kör
Nem leszek nevetséged tárgya
Felfalhat unalom és csömör
Megmaradsz csizmámon a trágya
Nem vagy te félelmetes óriás
Hiába marsz, mint kénsavoldat
Számomra nem leszel hús forrás
Ugasd csak felőlem a holdat

Ha elgémberedtem, kihültem
Ha szám szikkadt lesz és kiszáradt
Suttoghatsz fülembé rémülten:
Földig lerombolom a várad
Jöhetsz ellenem kivont késsel
Lenyúzhatod rólam a bőrt is
(Vidám, kurva ledérkedéssel)
Bosszúmba beleremeg a föld is

Hát erről ennyit

Üres a tér, és annyi minden tűnt el
háborút várunk, paraszti eszünkkel
de nekivág az ember, hogy majd szebb lesz
bár a tervezés sem több mint egy reflex

És az élet szarnak is feldült rakás
ahogy kései, a vad fellángolás
kijelenteni: rosszból ennyi jó volt
megváltoznunk is felelőtlen hóbort

De nekivág mégis mint az állatok
bár azt hiszi, hogy szánalmas állapot
gondolva betegségére, korára
hogy meg fog halni, nem is oly sokára

És bár minden korhad, mállik és rohad
élvezi mint a hűsös cubákokat
a vak világon, a dermedt sártekén
vakar kettőt sebein, és a tökén

Gyáva gyermekként bújna az ölekhez
a csalánnal, és bénasággal vert test
majd összedörzsöli a két tenyerét
talán eléri, folyékony kenyerét

Felkel az alvadt vérű virradatban
és úszik, mint döglött halak a habban
légypiszokként él, és túri az iszonyt
nem tudja azt mondani: holnap viszont

Mert vak ez a világ, és üres a tér
hever a vers, mint a hideg hányadék
égi mezőkön szedi a pipacsot
eljátssza Petrit, Attilát, Babitsot

Nem tudja, meddig kell még maradnia
gyakorolja, hogyan kell rohadnia
asztal közepén, rántott bodzavirág
és úgy várja: mégiscsak szép a világ

Hogy kiléphessek önmagamból

Még jó is lehetek büntetlenül
vagy szentnek is érezhetem magam
és mindez a bőrömbe sem kerül
alá is írhatom, nevem ha van
Mégfér bennem, mint méhben a magzat
megszületik hogy pokolba vész el
virág lesz, vagy marad buja gaznak.
vele, el is bánhatok az ésszel
A semmiből és a végtelenből
elmesélni: ami csak lehetnék
ahogy a lelkem vetése megdől
Hogy amit nem látok, más is lássa
lehet benne feltétlen a jelkép
mint a tagadásom tagadása

Vagy mint a giccs filmekben a klisék.
lehet tér, melyben a költő nem rest
úgy élni, mint az elméletiség
és ahogy elő van írva: megtest-
Esítve a hőst, – ami volt és lett.
el is mosódhat arcán a festék.
az is lehetek, amit nem hiszek
száz ruha alatt, egy meztelenség
Átcsaphatok magamon, vagy medren
de hévem, könnyen el is sodorhat
és mint egy mondat, befejezetlen
Maradhatok, – majd egy-egy olvasó
szomjas ajkával fölém hajolhat
és maradhatok, büntetlenül jó

Kinek nincs mit félnie ily közel

Már csak homályos utakon – loppal
már nem is tartva attól, hogy orvul
egy csapáson csak a farkasokkal –,
gyenge foga még, meg-megcsikordul

Rongya feketébb, – arca fehérebb –,
túl mindenén, repedt lócán horkol
vagy az elmúlással úgy beszélget
hogy majd megfullad, a csillagportól

Túl annyi átvirrasztott éjszakán
– eddig sem sirt fel, vért sem izzadott
bölcsen csak pödör egyet bajuszán
miért kérne már, más kárhozatot

Világszaggató szerelem hiján
mint egy árnyék, csak némán és veszteg
mint aki már füst és korom és sár
már megszokásból sem fél vagy reszket

Hallgatja teste, vegyeskórusát
mely lassan némább lesz mint a halak
vére sem lüktet majd a húson át
és érzékei is szétszaladnak

Nem veszi rosszul hogy beledöglik
hisz jutott neki sok fiatalság
keservesen nem is rázza öklit
hagyja hogy rajta is bevasalják

Tanulta magát, mint a fegyelmet
bűneinek nem kell hogy falazzon
bátran megáll a vulkánmély mellett
vágyja barátait, mint egy asszonyt

Érzi a szellőt, érzi a szagot
– életével, tetteivel üzen
lassan végignézi a szerszámokon
mosolyogva egyet, együgyűen

Kinek hinném

Kacagni nehéz, (s)írni (se) könnyebb
Ahogy tette, sok kopottas őszöm
Rejteni mélyen, átkot és könnyet
A nyárról dalolni, véres őszön

Felelni örömet az életnek
Fohásszá nem avatni sok szitkot
Azt állítani elégedetten:
Gyűlöletté nem teszek több titkot

Utáltam eddig, és nem törődtem
Leveleket írtam a halálnak
Álnok voltam, magamat csak öltem

Nem reméltem, hogy majd megtalálnak
A mindig segíteni kész kezek
(Kinek hinném most: minden elveszett?..)

Koldus és akárki

Roskadnak a vállai
áll szemben csak a kővel
nem tudtad megváltani
mozdulatod tétova
csak egy ködbevesző jel

Áll tovább mint egy szobor
nem nyújtasz neki kezet
pedig sokkal tartozol
az élete nem egész
élete befejezett

Áll csak rendületlenül
talán csak szeszély szülte
szíved helyén hideg űr
azon gondolkodik hogy
ő is Isteni mű-e

Csak némán és szótlanul
keze téli vackot ás
kapzsi vagy és nem nagy úr
nem voltál neki soha
felszikkasztó ragyogás

Elvetted amit kapott
rengő és mozdulatlan
szépsége megtipratott
vele miért nem gondolsz
elmerült öntudatban

Magam vagyok

1.

Állok előtted, és csöndesen borongok
hogy álmod az enyémnél talán édesebb
mit üzennek a belőled maradt csontok
van-e benned tüske, vagy fáj-e régi seb

Mire vetted eddig közönyöm és gőgöm
haragszol-e: a múltat visszagondolom
és a régi emlékeken eltűnődöm:
hogy nevettél-e, játszottál-e egykoron

Velem. Hogy voltál-e velem szigorú
elmaradtál-e tőlem, ha sírtam éjjel
homlokodon volt-e titokzatos ború

Haragszol-e, hogy unokád múltba turkál
vagy engem keresel, nézve szerte-széjjel
– talán találkozunk a temetőútnál

2.

Az arcod talán most is olyan hallgatag
szádat elhagyja-e valami hang, – sírás
vagy csak nézel egy fekete kalap alatt
és akit hallok, talán nem valaki más

Fázom: a dermedő ég alja sárgazöld
szemem köd lepi be, és köröttem árnyak
és fázik a temető: csontkemény a föld
– az órád a szekrény tetején, nem jár –, csak

Megpucoljuk néha. Én se tudom miért
azt sem: veled miért így bánt el az Isten
félek hogy mégis elüti majd az éjfél

De ami vár, talán nem egy sötétkamra
hogy amit majd hallok, kezded a kilincsen
és szemeidben ráismerek magamra

Mikor marad...*

Elovdadt lábak, sorvadó lombok
Homokszemként elcsorgott emberek
Egy halom föld és békegalambok
– Az órát ki –, mikor fordítja meg?...

Kérdő tekintetek az ég fele:
Mikor, – hogyan enged majd az átok
Kinek nyúl majd feléjük kézfeje
Ki ad rájuk majd élet-kabátot?...

Aki egyszer volt, már csak könnyű köd
Akik egykor voltak: már síron túl
Testükre a ránhányt, vizes rögök

Elhalt kérdéseinket utáljuk:
Fáklyafény a csontokon mikor gyúl,
Üres sír, mikor marad utánuk?...

** Krasznai Gyula
Akkor majd... c. versére*

Nem oly egyszerű embernek lenni

*Kaskötő Istvánnak
hálával és köszönettel*

Nem élni annyi felesleges váddal
nem lenni oly gőgösnek és sértettnek
nem idézni az ördögöt rimákkal
nem lenni szeretője, csúf kísértetnek
Nem élni nyomorultul, – szolgahitben
nem várni, és csak ülni, szemközt a sorssal
nem vágni hogy fel a káröröm derítsen
nem vallani barátinak, ki ellenünk vall
Nem gyürni vakhitté a gondolatot
nem inni megcsúfolt illúziókra
nem vágni Istenhez, sok bolond mondatot
– elhinni, hogy sorsunk, most fordul jóra

Szeletet várni, nem az egész tortát
nem elvárni, hogy lesz majd ki felsegél
embertársnak nem elrágni a torkát
nem tűrni, hogy tenyészik, földön a fekély
Nem takargatni az örökös nyomort
nem letérni, egyenes útról gondosan
nem inni a mérget, mint egy ósdi bőrt
nem hagyni, hogy a gyengék eltapossanak
Nem hagyni, hogy igazunk túlkiáltsák
nem írni verset, mi csak nagyhosszú lé
– elhinni végre, hogy van más kiváltság
is, mint a keserű, piszkos bosszúé

Nincs békülés és nincs könny

Se egy őszinte asszony
Se fiatal leányzó
Ölelés mely marasszon
Se egy édes és lágy szó

Csak sok virágtalan ág
Kétség amely nem higgad
Nem adatott ifjúság
Csak a csönd, mely elringat

Elöttem felhős észak
Mellettem csüngő karom
Ruhámon a szegény-szag

Állok gyászos kacajjal
(Se szándék, se alkalom)
Koldus fajjal, bajjal, jajjal

Őszi líra

Élni békén, mint egykoron
mint víz mellén a napkorong
találni egy vidám helyet
a kormos jövőendő helyett

Lenni ami nem lehettem
szóni, mit nem szövögettem
most csak a bánat andalít
és minden rosszra megtanít

Érzésem: álcázott dolog
lelkemben szakadt húr zokog
aki szeret, az úgy szeret
mint betont a szekrényszegek

A nyugtalan éj a társam
egy velem a hallgatásban
az arcomra nem ismerék
lökődösnek csak az Istenek

Jobb náluk bármi kóbor eb
sarkamban a véletlenek
megmaradok csak egy pince
minek sose volt kilincse

Állok mint egy öreg malom
amely maga az unalom
minden versem, őszi líra
minden szavam füsttel írva

Rosszal fizettem neked a jóért

Te voltál bűnös, ha bűn gyötört
nem sóhajtottam: jó volna hinnem
nem is akartam azt a gyönyört
ahogy te mozdulsz az ereimben

Tagadtam ami volt korábban
és nem is javítottam a sorson
csak fájlaltam a karom, – lábam
nem akartam: szívünk összeforrjon

Kabát akartam lenni, nem gomb
vagy csak egy apró pont, a kelméden
gyűlöltem ki zokszót neked mond
ki szólni tud mindig, méltóképpen

És kedvemre volt pálcát törnöm
élni: közöny kötelékeivel
magánytól borsozott a bőröm
hittem: téled mindent féltetni kell

Amit adtál, az sem volt elég
nem akartam veled mást, csak vitát
hagytam más lelkiismeretét
nem kerestem mást csak a logikát

Kerültem a forrás útjait
hittem: a rossznak velem dolga van
és a kétség csaknem kútba vitt
mégis szeretsz, – mért áltatnám magam

Pedig tagadtalak ezerképp
híglelkűeknél kerestem helyet
tagadtam mit mond az öt érzék
gyöttrődtem hogy nálad különb legyek

Téged idézlek

Aki néha könnyekig volt hasonlott
csetlett-botlott mint részeg a bálon
és a naptól, édesedve romlott
Kit hagytak magába, mint holt ebet
aki utazott a gőzbatáron
kiben nem tudták, mennyit vesztenek

Nem sejtették: mennyi szív, mennyi kincs
kit magához rántott anyja, a föld
hiába várt (rajta a tört bilincs)
Akinek szüksége volt a fényre
ki nem bírta, és minden összetört
kit vakított, szörnyű vesztesége

Hullajtott gyémántot, gyöngyöt, – széjjel
keresett műzsát és holt szeretőt
taposták katonák, küzdött széllel
A reggelt énekelte, – a szépet
kilépett az álmok erdejéből
teste mint eleven béke ébredt

Dal ébredt benne, mint aromás bor
(bár voltak hűtlenek is a szavak)
a minden reggeli látomásból
És nem is fáradt bele estelig
és bár volt néha túláradt patak
szólt ahogy a rossz gégétől telik

Nyújtotta kezét, százkezű fáknak
hallgatta, a dongó hogy nyöszörög
– a rémes és gyerekes világban
Ahogy te –, a szórt dobogást hallom
(odakünn tyúk kárál, szarka csörög)
míg ing, remeg, a bűnös nyugalom

Tenyérbe ejtett homlokkal

Mint egy világnagy egyedüliség
írjak talán csakazértis többet
férjen meg bennem csend, düh, a tüskék
nevessek mikor körülröhögnek

Maradjon továbbra is heppem
nem lehetek, csak sorsüldözött
égjen pofám, mint só a sebben
ha helyet kapok, a futottak még között

Túrjem el: múzsámban csak harag van
repüljek, hogy fejem földbe szárnyalhasson
tudatosuljon köztiagyamban:
sántít minden sor, mint egy öregasszony

Járjak a piszkozattal faltól-falig
mint aki elhiszi: külvilág nincsen
ne is vitatkozzam, -vagy csak alig
ha kioktat pár, madárfejű kisisten

Higgyem talán: nem maradok csak gyom
utolsó csepp leszek, minden csapban
majd örüljek annak is: barackot nyom
fejemre kritikusom, ha bekattan

Nézzek az időbe: hogy hogy repül
folyjon szét az új vers, legyen fél flekk
hagyjam: valami rángat, rug belül
hogy valami azt sugja: ehhez nem értek

Ösztönöm, legyen végképp elveszett
versem ne legyen több, mint erkölcs és forma
és mocsok, az eposzi élvezet
-ne is rohanjak, csak rogyjak a porba?...

Teremtés utáni táj

Bakos Krisztiánnak barátsággal

Akár egy paradicsomi pillanat:
megszületni a tiszta kék menny alatt
a feladatba szívem belerezzen:
tüskéktől szabadulni, élni szebben

Elfelejtteni hogy nincs semmi vigasz
hogy aki bennem lakozik: ember az
ellökni öblön veszteglő vitorlám
tudva: a kék mögül, valaki néz rám

Hogy most már a sors is kezemre játszik
és kezemben nem a semmi csillámlik
nem látni már teljes világot vakon

Szép versek sorakoznának, kék lapon
az orromban, a tengeri szél illat
és fölöttem, kelő nap, kék-ladikban

Tükörportrék

1.

Ferde és torzított a tükörkép
akit benne látok, rab vagy bohóc
néha nemesebb, vagy néha görbébb
hol szerethetőbb, hol szánni valóbb

Bámulom néha este, néha nappal
utálom vagy szeretem, de mégis
sötétbe hagyom egy mozdulattal
hiányozni kezd magamnak én is

Eddig még mindig egyedül láttam
soha senki nem volt körülötte
örül vagy őrjög csak egymagában
egy pillanatig, vagy mindörökre

Arca borotvahabos, vagy sáros
fogsora foncsor, vagy csipkés villám
van hogy taszít, van hogy húz magához
van hogy kinevet vagy vicsorog rám

Néha csak néz, mint halott a fagyban
szemeivel néha fölzabálna
volt, hogy mérgesen faképnél hagytam
hogy a háta mögött sem találna

Van hogy maga alatt van, vagy ragyog
az arcán álarc –, elhervadt páncél
egyedül és mégis ketten vagyok
nem hiányzik rólunk csak a ránc-él

Őrzi helyét mint egy birodalmat
és vár: reggel, este és éjszaka
van hogy hátat fordít és csak hallgat
néha komor szent vagy az úr maga

Úgy vár mint hitveseket a rabok
én elmondom: van öröm és pár baj
elmondom a holnapot, – tegnapot
szembe vele és a másvilággal

2.

Szegény tükör: megint körmeivel
kapar és te sóhajtasz ropogva
az időt csúf szavakkal üti el
majd behajít egy sötét sarokba

ahol már annyi ócskaság tolong:
megállt órák, fröccsöntött kereszték
menekülne most is mint egy bolond
végül inkább lefekszik és reszket

majd elalszik: álma meddő, – kopár
felkel: megcsípi kezét: él vajon?...
– az asztalon kés és ürömpohár
és hajlott árnya a napos falon

Unom

Ha titok marad, vagy ha kiderül
ha társaságban, vagy ha egyedül
a nem járt, – a letaposott utat
az igaz szót, a hazugságokat
unom ha halogatjuk, ha tesszük
ha elengedsz, vagy fogsz mint egy kesztyűt
unom a csendet, vagy ha harang szól
unom ha kibékülsz, ha haragszol
a szárazságot, ha eső koppan
unom a gyertyát, az ablakokban
ha aprócska, vagy óriás gerezd
unom ha rohadt, vagy ha érni kezd
hogyan szeretném, vagy hogy nem irigylem
Istent, aki nem ad semmit ingyen

Szívemben a bánatot, a reményt
a kölevest, és a teli edényt
ha fennhangon, vagy ha alattomban
a közönyt, a segítséget – gondban
a nagy beszélgetést elmerülten
magam lenni, a hatalmas űrben
hogyan lehet európai módón
is egymásnak esni a komódon
unom ha tudják, vagy ha azt hiszik
unom ha rám kenik, ha elviszik
ha csak lógatjuk, vagy összetesszük
unom a hitszegést és az esküt
unom a hígat, a töménytelen
az Istent, aki pusztít és terem

Feladni, – tartani magam végig
unom csókolni keseredésig
ha elhagyja magát, ha igyekszik
ha térdepel, ha áll, vagy ha fekszik

unom az öreget, a gyermeket
a pusztaságot, és a kerteket
unom ha éheztet, ha megterít
ha szabad kezet ad, ha kényszerít
azt amit adnak, azt ami kijár
ha félszemű lehetek és király
ha maradhatok, vagy ha mehetek
unom hogy többé sose lehetek
azt aki kókler, vagy istenadta
és Istent, aki magát feladta

Savanyú holdfény

Ecet az én édességem
vénülök az égdörgésben
rosszul alszom heverőmön
pókok marják föl a bőröm
fejemben a fagyott gondok
a szemeim ólomgombok
láncaimmal csörömpölök
bika módra felbömbölök
köpök minden jó tanácsra
fejem hajtom vértócsákra
nehéz rózsa az én szívem
nem is kár ha elveszítem
elhagytam már tüzes nyelvem
nem is dagad fehér mellem
halvány az is mi tündököl
halott nékem az anya-öl
pihennék de csak ájulok
levél módra elsárgulok
örömöm nem sudárnyárfa
fene esz meg és a kánya
ami elmúlt elfeledem
nem tüzesít a szerelem
álló vizem nem kavarom
partra horgad a haragom
arcom megtört bús keserű
úgy ráng csak ha éri derű
nem ébredek jó örömré
nem hinném ha tavasz jönne

árva vagyok üres lábas
a napom is skarlátlázás
a viharzó fényben állva
nem hull szívem dérszakállá

Vad és szertelen

Helyettem más nyitotta-zárta az öklét
és csak teltek napjaim ugyanúgy
kinek nem jár a trükkös öröklét:
ültem, mint a szám sarkában a gúny

Milyen szertelen és vad az öröm:
lerázni azt, ami csak visszafog
felejtani: bordám a börtönöm
és csillagomra tárni ablakot

Felejtani azt is: belehaltam
és el is véreztem, kis csatákon
szívem örömtelen diadalban
is úgy izzott, mint hóban a lábnyom

Bámultam csak az üres és szép űrt
úgy küzdöttem csak az ébrenléttel
mindig, ami napközben felépült
könnyen omlott össze bennem éjjel

Hátamra ezerszer lehelt tükröt a tél
és az ég úgy nézett: rám omlana
álom volt hallgatni mint elitélt:
milyen szép, reményeim dallama

Nem sírni: utam hányszor torkollott
hogy hányszor kívántam: ne is lászon
megkedvelni nem jelentett csak gondot:
a porhüvelyem, – a földi másom

Ami bennem él, hittem: megszűnik
hogy két vak kezem, napot nem talál
szeretőm (– most még furcsának tűnik)
más mint a testemre szabott halál

Pedig úgy hittem: végképp véget ér
válasz nélkül, mindennek vége lesz
mégis, – mégis: kering bennem a vér
és el, nem ez a föld: a lánc ereszt

Zsákcák vándora

Nem búsongni mint a boglya
nem remegve panaszkodva
förfögetegbe nem ballagni
nem ülni csak és hallgatni
szerencsémeket megragadni
bűneimet megtagadni
nem éhezve nem megfázva
megbújni egy nyirkos házba
nem ölni, nem csalni, lopni
nem kotródni, kujtorogni
elkerülni minden kocsmát
nem hordani gödör csizmát
kés élet nem köszörülni
nem hagyni a szót kihűlni
dicsérettel be nem telni
a szívemet fölemelni
a fájdalmat nem érezni
be a ruhám nem vérezni
nem várni csak lámpalázban
feketében, vérben, gyászban
két kezemet, nem széttárni
végzettel nem licitálni
a bánatot nem kegyelni
nem sajnálni, nem lenyelni
álarokban nem posztolni
édes csókok megkóstolni
dolgok közt nem ügyelegni
a könyörgést elfeledni
megölelni, meg nem ütni
észrevétlen tovatűnni

jégvirágot koszorúba
nem megkötni mindig újra
megvédeni a hitünket
felvenni a halott-inged

**Juhász Ferenc:
Karácsonyi ének József Attila sírjánál*